

Politikprogram

- Læreruddannelsen ifølge Lærerstuderendes Landskreds

Indledning

Læreruddannelsen bygger på en kombination af undervisningsfag, pædagogiske fag og praktik – ofte kaldet 'treklangen i læreruddannelsen' – og dette særlige samspil mellem elementerne, kombineret med uddannelsens fokus på arbejdet som lærer i folkeskolen, giver den det indhold, der er nødvendigt for at blive en dygtig lærer.

I det følgende beskrives de konkrete målsætninger for Lærerstuderendes Landskreds daglige virke. Deri vil Lærerstuderendes Landskreds' konkrete ønsker til den danske læreruddannelse være beskrevet samt de tiltag, som organisationen ønsker af de involverede parter for at opnå det overordnede mål om at uddanne dygtige lærere på den danske læreruddannelse.

Studerende

På læreruddannelsen er det vigtigt, at de studerende har det godt og er motiverede til at møde op til undervisning, deltage i studiemiljøet og blive dygtige lærere. Uddannelsen skal være tilrettelagt på en måde, der gør læreruddannelsen til et fuldtidsstudie og i sin helhed skaber de bedste færdiguddannede lærere når uddannelsen er afsluttet. De studerende har et medansvar for, at de bliver så dygtige, de kan.

Vi mener, at:

- Læreruddannelsen skal være et fuldtidsstudie, som udgøres af summen af alle aktiviteter på uddannelsen. De studerende har et medansvar for at sikre dette. Derfor skal de studerende bidrage til at skabe uddannelsesrelaterede aktiviteter, så uddannelsen samlet svarer til et fuldtidsarbejde.
- Læreruddannelsen for den enkelte studerende ikke må tilrettelægges med ekstra-curriculære aktiviteter, da læreruddannelsen allerede er en fuldtidsbeskæftigelse.
- Mødepligt på læreruddannelsen ikke må være løsningen på at få de studerende til at deltage i undervisningen. Undervisningen skal være tilrettelagt på en måde, så det er en selvfølgelighed, at de studerende deltager i alle aktiviteter. Det bør være en undtagelse, at de studerende kan bestå eksaminerne, hvis ikke de har deltaget.
- De studerende skal sikres grundig studievejledning i emner vedrørende opbyggelsen af deres egen uddannelse, såsom valg af moduler og undervisningsfag og dermed den endelige faglige profil.

- Den studerende skal tilbydes faglig og personlig vejledning af deres undervisere flere gange på et år samt opfølgning på eventuelle fagfaglige mangler.
- Uddannelsen skal kunne færdiggøres under de forudsætninger, der var gældende, da den enkelte studerende startede.

Undervisere

Underviserne er vigtige for at sikre, at de lærerstuderende både bliver dannet og uddannet undervejs på uddannelsen. Samtidig er de en vigtig faktor for, at der sker en kobling mellem teori og praksis, samt at de studerende har det godt og udvikler sig både fagligt og personligt.

Vi mener, at underviserne skal:

- Delagtiggøre de studerende i didaktiske valg forbundet med undervisningen.
- Tilknyttes forsknings- og udviklingsprojekter for at styrke praksisrelevansen af forskningen, af undervisningen på læreruddannelsen og for at sætte underviserne i kontakt med den nyeste forskning.
- Sikres kendskab til og viden om de aktuelle forhold i folkeskolen.
- Sikre sig kendskab til og opfølgning på den enkelte studerendes fagfaglige niveau gennem undervisningen.
- Have tildelt timer, der er i overensstemmelse med de opgaver, de skal varetage.

Læreruddannelsen

Generelt om læreruddannelsen

Indholdet i læreruddannelsen er og bør være så omfattende, at det ikke kan klares på kortere tid end fire år. Bliver studietiden nedsat vil den progression, dannelse og personlige udvikling, den studerende gennemgår, blive forringet. Samtidig skal læreruddannelsen leve op til politikprogrammets samlede beskrivelse af kvalitet før end der kan bakkes op om en eventuel forlængelse af uddannelsen.

Læreruddannelsen er en relationsuddannelse, derfor er den studerendes tilknytning til et stamhold væsentlig. Den studerende skal opleve sammenhæng, kende sine medstuderende og dermed studere i et trygt rum, for i videst muligt omfang at kunne sætte sin egen faglighed på spil. Uddannelsen bør ikke bestå af to tredjedele selvstudium, men derimod bør det tilstræbes at have en mere ligelig fordeling af på den ene side konfrontations- og holdundervisning og på den anden side gruppearbejde og selvstudium.

Vi mener, at:

- Der skal være 21 konfrontationstimer for at læreruddannelsen kan defineres som et fuldtidsstudie.
- Professionshøjskolerne skal offentliggøre det reelle undervisningstimal.
- Den nuværende uddannelses potentialer skal indfries og dens meget begrænsede timetal skal højnes, før man overvejer at bakke op om en eventuel forlængelse af uddannelsen.
- Det er vigtigt, at den studerende får sparring på sin personlige, professionsfaglige udvikling undervejs i studiet som led i fagene på læreruddannelsen, for at sikre, at den studerende klædes på til at varetage en af samfundets vigtigste kerneopgaver.
- Fastholdelse af lærerstuderende bedst sikres bedst gennem en veltilrettelagt uddannelse og et godt studiemiljø, ikke med mødepligt.
- Undervisningen skal tilrettelægges med udgangspunkt i faste stamhold for at tilgodese den studerendes faglige og personlige udvikling, samt fastholdelse. Studiet skal desuden efterstræbe at der skabes muligheder for sammenhold på tværs af stamholdene.
- Brugen af IT-udstyr og digitale redskaber i læreruddannelsen skal understøtte de studerendes faglige udvikling og didaktiske formåen. Læreruddannelsen skal ligeledes forberede de studerende til i fremtiden at udøve deres lærergerning i en skole- og samfundsvirkelighed, der i høj grad er præget af digitalisering og øvrige teknologiske strømninger.
- En læreruddannelse, som primært bruger netbaseret undervisning, ikke kan sikre kvaliteten i udviklingen af vores relations-, samarbejds- og praksis kompetencer.
- Det skal være muligt for studerende at opnå merit for tidligere relevant uddannelse, erhvervsarbejde og/eller praktik og uddannelse taget i udlandet. Alle studerende skal optages og opnå merit på lige vilkår, vi er derfor imod meritlæreruddannelsen.
- Den ordinære læreruddannelse skal være udgangspunktet og det skal være den alle lærerstuderende optages på. Specialisering og talentforløb undervejs på uddannelsen skal kunne indgås på lige vilkår blandt alle lærerstuderende.
- Det er vigtigt, at alle lærerstuderende opnår samme høje kvalitet, og muligheder i læreruddannelsen, uanset hvor i landet man læser og hvilke undervisningsfag og specialiseringsmoduler man vælger.
- De studerende har ret til et veltilrettelagt studieforløb, uanset om de studerende påbegynder deres uddannelse om sommeren eller vinteren. De internationale studerendes studieforløb skal tilrettelægges med henblik på, at de studerende opnår de rette dansksproglige kompetencer undervejs i uddannelsen.

- Optagelse på læreruddannelsen bør foregå gennem en optagelsessamtale, som skal foregå mellem den uddannelsessøgende, en underviser, en studievejleder og studerende på læreruddannelsen. Vurderingen skal ske på baggrund af en helhedsvurdering bestående af en skriftlig motiveret ansøgning og samtale. Alternativt bør optagelse ske på samme vilkår som andre uddannelser i det koordinerende tilmeldingssystem for videregående uddannelser.
- De studerende skal have mulighed for at komme på udveksling og praktikophold i udlandet, ligesom lærerstuderende fra andre lande, skal have mulighed for at komme på udveksling på en dansk læreruddannelse. De internationale studerende skal ses som en ressource. Professionshøjskolerne og de studerende skal skabe rummet for at der skabes en større interkulturel forståelse blandt de lærerstuderende. Ydermere skal professionshøjskolen være garant for, at den enkelte studerende bliver guidet til at få ordnet forholdene i forhold til det praktiske, når man er i udlandet.
- Censorsystemet i kraft af deres kontakt med og viden om studerendes faglige niveau, er en vigtig brik i kvalitetssikringen af uddannelser. Censorerne bør opsamle deres viden og rådgive i forbindelse med ny lovgivning og gøre opmærksom på uhensigtsmæssige udviklinger og generelt kommentere implementeringen af nye tiltag og implementering af nationale initiativer på forskellige udbud.
- På læreruddannelsen bør det sikres, at de studerende i LG-fag såvel som undervisningsfag præsenteres for et bredt udvalg af didaktiske metoder, der gør dem i stand til selvstændigt at vurdere, hvilken metode der er hensigtsmæssig i en given undervisningssituation. Derfor mener vi ikke, at læringsmålstyret undervisning bør stå i forgrunden i læreruddannelsens bekendtgørelse, studieordninger eller være et bedømmelseskriterium for at gennemføre moduler eller kompetencemålsprøver.
- Alle lærerstuderende, inden for de to første måneder af deres studietid, skal deltage i en samtale med underviser og studievejleder, som skal kvalificere og motivere den lærerstuderende fremadrettet. Dette skal ses som et støttende redskab, til at fokusere de studerende på deres fremadrettede profession.
- Der skal indføres et lærerløfte med henblik på at fremme lærerprofessionens stolthed og anseelse, som lærerstuderende afgiver ved en ceremoni ved endt uddannelse.
- Det skal være muligt for studerende at få dispensation til at omlægge studieforløbet pga. særlige forhold som sygdom og eksempelvis blot tage et modul pr. semester.

- Det skal være lettere for folk med en erhvervsfaglig baggrund at starte på en læreruddannelse. Vi foreslår konkret at ændre på adgangskravene til Billedkunst, Madkundskab og Håndværk og design, så en erhvervsfaglig baggrund også er adgangsgivende.

Fag på læreruddannelsen

Læreruddannelsen skal bestå af undervisningsfag, pædagogiske fag, dannelsesfag, bacheloropgave og praktik. Det er nødvendigt at der sikres fast sammenhæng og progression mellem fag og moduler gennem hele læreruddannelsen for alle studerende. Indholdet i enkelte moduler skal kobles til andre moduler i samme fag, fagene overordnet skal kobles til hinanden og der skal være indtænkt kobling til praksis i alle uddannelsens delelementer.

Vi mener, at:

- Valg af undervisningsfag skal ske på baggrund af den studerendes motivation og faglige kunnen.
- Der skal være en fast sammenhæng og progression gennem hele uddannelsen.
- Et gymnasialt B-niveau skal være et krav for at blive optaget på det enkelte undervisningsfag. Opfylder den studerende ikke kravet, men har et tilsvarende fagligt niveau, skal det være muligt at få en realkompetencevurdering.
- Undervisningen i undervisningsfagene bør tage udgangspunkt i så tilstrækkeligt højt niveau, at de studerende kan bruge tid på at lære, hvordan man blive dygtig til at undervise i faget.
- Læreruddannelsen skal indeholde aldersspecialisering i folkeskolens gennemgående fag. De studerende skal tilbydes grundig vejledning og møde både ind-og udskolingselever før de træffer deres valg.
- Dannelse og professionsidentitet skal fylde mere i læreruddannelsen. Derfor skal der indføres fagene "Medborgerskab og mangfoldighed" og "Skolen i samfundet" med et omfang på 10 ECTS-point hver.

Faget "Medborgerskab og mangfoldighed" skal have fokus på mangfoldighed, herunder et normkritisk perspektiv på køn, seksualitet, etnicitet og andre faktorer, vi skal have viden om som lærere, for at kunne omfavne alle elever, samt fokus på lokalt, nationalt og globalt medborgerskab som forudsætningen for, at vi i samfundet respekterer og forstår andre end blot os selv.

"Skolen i samfundet" skal have udgangspunkt i skolen, dens historie og formål. De tre elementer skal bruges til at kunne forstå sig selv som lærer i folkets skole. Kristendom er et naturligt indholdselement, for at forstå skolens historie, ligesom lovtekster, skoletænkere og politiske

strømninger. Derudover skal livsoplysning og filosofi bruges til at fortolke og forstå Folkeskolens formålsparagraf. Digital dannelse skal ligeledes være et element i "skolen i samfundet". Fagene skal erstatte det nuværende KLM, Kristendomskundskab, Livsoplysning og Medborgerskabs-fag.

- Normkritik skal være en del af læreruddannelsens didaktiske og pædagogiske grundlag i både undervisningsfagene og de pædagogiske fag, således at vi, som fremtidens skolelærere, bliver rustet til at levere normkritisk praksis
- Lærerens Grundfaglighed skal give den studerende den nødvendige forståelse af elevernes udvikling og trivsel og sætte den studerende i stand til at tage udgangspunkt i den enkelte elev i forhold til at planlægge sin undervisning.
- Valgmoduler skal have direkte relation til uddannelsens pædagogiske fag eller undervisningsfag.
- Specialpædagogik skal være et område, alle lærerstuderende modtager undervisning i, samt at dansk som andetsprog skal indarbejdes i alle linjefag, så de studerende er kvalificeret til at undervise alle elever uanset baggrund og vurdere hvilke elever, der må have behov for et andet uddannelses tilbud.
- Specialpædagogik og dansk som andetsprog skal kunne vælges som fag på læreruddannelsen med minimumsomfang på samme ECTS-niveau som et undervisningsfag.
- Der skal være metodefag på læreruddannelsen, som giver den studerende indsigt og kompetence elementær videnskabsteori og forbereder den studerende til deltagelse i forsknings- og udviklingsarbejder.
- Uddannelsesstederne skal have mulighed for at lave kvalitative modulevalueringer, hvor det er nødvendigt, for at sikre de studerende faglige niveau. Det skal være obligatorisk at de studerende evaluerer undervisningen i forbindelse med hvert modul. Underviserne er derefter forpligtet til at respondere til pågældende evaluering og korrigere i passende omfang.
- Tværprofessionelle elementer i læreruddannelsen er givende, men skal strømlines og målrettes folkeskolens virke.
- Det valgfrie kursus "Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab skal erstattes med et specialiseringsmodul på 10 ECTS-point som giver kompetencerne til at undervise i "familiekundskaber, sundhed og seksualundervisning" i folkeskolen. De tre indholdsdele af faget skal vægtes ligeligt og modulet skal udbydes på alle læreruddannelser hvert år.
- Lærerstuderende skal præsenteres for og undervises i behandling af primærlitteratur, dette skal dog kun ses som et supplement til sekundærlitteratur.

- Med inspiration fra UCN's erhvervspædagogiske linje ønsker vi at læreruddannelsen får et øget fokus på den praktiske faglighed, samarbejdet med lokale erhvervsuddannelser og at der er mulighed for at afholde dele af praktikken på en erhvervsuddannelse.
- Undervisningsfaget Håndværk og Design skal ændres til fagene "sløjd" herunder metalsløjd og "håndarbejde. Maskinsikkerhedskurset skal være en del af uddannelsen og der skal afsættes flere ressourcer til f.eks. at arbejde med metal.
- Elementer i det frivillige kursus "Uddannelse og job" skal være en del af den almindelige undervisning. De fleste lærerstuderende har selv gennemført en gymnasial uddannelse og det er vigtigt at alle har viden om de forskellige ungdomsuddannelser og de efterfølgende muligheder for videreuddannelse.

Prøver

Alle kompetencemålsprøver skal tilrettelægges med udgangspunkt i folkeskolens virke samt fagenes indhold. Specifikt for undervisningsfagene skal de studerende demonstrere undervisningskompetence. Det skal være hele fagets indhold studerende udprøves i til kompetencemålsprøven og ikke isolerede moduler.

Vi mener, at:

- Alle fag skal indeholde en mundtlig prøve på baggrund af et skriftligt oplæg, da den mundtlige formidlingsevne er kernen i professionen.
- Kompetencemålsprøven kan først afholdes, når den studerende har gennemgået alle moduler i et fag.
- Modulerne skal afsluttes med studieprodukter, som kan bruges til fagets kompetencemålsprøve.
- Hver delprøve skal **vurderes med bestået/ikke bestået med feedback**, og alle delprøver skal bestås før kompetencemålsprøven er bestået. Begge vurderinger skal fremgå af eksamensbeviset.
- Det skal være muligt at gå til gruppeeksamen i Lærerens Grundfaglighed og undervisningsfagene.
- Stopprøver ikke skal være en del af læreruddannelsen.
- Bacheloropgaven bør kunne skrives inden for både undervisningsfag og Lærerens Grundfaglighed, og at den studerende skal kunne demonstrere indsigt og kompetence i begge områder.
- Bacheloropgaven skal kunne skrives i forbindelse med udviklings- og forskningsprojekter på professionshøjskolen.
- Bacheloropgaven skal være praksisanvendelig og formidles til aftagere og interessenter med henblik på at udvikle folkeskolen og professionen.

- Den studerende i forbindelse med bacheloropgaven skal have ret til vejledning af undervisere fra både undervisningsfag og pædagogiske fag, ligesom der ved den mundtlige eksamination skal være undervisere til stede med kompetencer inden for de to fagområder.
- Professionsbachelor skal anerkendes som en akademisk grad på linje med en universitær bachelor og derved også skal kunne give adgang til kandidat- og masteruddannelser, der ligger op ad lærerfaget, eller som den studerende gennem uddannelsen har fået tilstrækkelig viden om.
- Alle eksamener skal bedømmes med ekstern censur. Den eksterne censur er en nødvendighed for at sikre en fair og uvilkårlig bedømmelse af de studerendes eksamenspræstationer, såvel skriftligt som mundtligt. Den eksterne censur skal forestås af personer, som har viden om og kontakt til læreruddannelsen, og som har kompetencer inden for de specifikke fagområder.

Praktik

Praktikken er en central del af læreruddannelsen og står som det vigtigste element i koblingen mellem teori og praksis for den studerende. Lærerstuderendes Landskreds mener, at der på læreruddannelsen bør være ét praktikforløb pr. studieår, hvoraf praktikkerne på første og andet år skal være af 6 ugers varighed, praktikken på tredje år skal være 20 ugers sammenhængende varighed og praktikken på fjerde år skal være af 6 ugers varighed.

Praktikken skal udarbejdes på en måde, der gør at den studerende oplever en fast sammenhæng og progression mellem modulerne og til stadighed bliver udfordret på sin viden, lærerrolle og sine kompetencer. Dette indebærer både refleksion over faglig og personlig udvikling samt konkret indhold i lærerarbejdet herunder planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning, samt forældrekontakt, relationsarbejde, udarbejdelse af årsplaner mv.

Vi mener, at:

- Praktik skal være et fag på læreruddannelsen på linje med uddannelsens øvrige fag.
- De studerende skal have en reel mulighed for at være i praktik både i grupper af max 3 studerende og alene. Dette er dog med undtagelse af den første praktik, som altid skal foregå i gruppe.
- De studerende må aldrig overtage ansvaret for undervisningen og eleverne. Praktiklæreren skal altid være til stede og have ansvaret.
- Praktikanterne som minimum skal varetage 15 timers undervisning om ugen samt have mindst 3 timers ugentlig vejledning. Pr. praktikgruppe.
- Fokus for de lærerstuderendes praktik skal som udgangspunkt være på, at give de studerende kompetencer inden for og erfaring med deres undervisningsfag. Derfor skal de studerende som

udgangspunkt kun forestå undervisning i deres undervisningsfag og indtage en observerende rolle i andre eventuelle fag.

- De studerende ikke må afkræves fuld tilstedeværelse på deres praktikskole, når dette ikke har nogen faglig begrundelse og/eller forhindrer dem i at kunne arbejde med studierelaterede opgaver.
- Trepårtssamarbejdet skal være en fast og løbende del af de studerendes praktikforløb.
- Praktikskoler skal fremsende de studerendes praktikplan, med forventede timetal, undervisningstimer og observationstimer, som herefter skal godkendes af underviseren på professionshøjskolen.
- Det skal være muligt at komme i praktik på andre skoler end folkeskoler på grundskoleniveau.
- De studerende i praktikken skal være dækket af arbejdsmiljøloven.
- De studerende ikke må overtage opgaver, der burde være lønnede, da dette både er løntrykkeri og kan give et tvivlsomt læringsudbytte for de studerende.
- Praktiklærere skal være praktiklæreruddannet og uddannet i de fag, de studerende er i praktik i.
- Alle studerende i hver praktikperiode skal observeres mens de underviser af en af deres egne undervisere fra læreruddannelsen, med fokus på didaktik, relationskompetence og klasseledelse.
- Bedømmelsen af praktikken skal varetages af den hovedansvarlige praktiklærer og en underviser fra læreruddannelsen.
- Praktikken skal bedømmes som bestået/ikke bestået samt at de studerende skal have en skriftlig udtalelse, hvoraf det fremgår, hvad den studerende skal arbejde videre med.
- Praktikken på læreruddannelsen skal afsluttes med en samlet eksamen i forbindelse med den sidste praktik med bedømmelsen "bestået/ikke bestået". De første praktikker skal praktikanten have godkendt sin praktik af både praktikskole og læreruddannelse, baseret på en portefoliegørelse, uden eksamination men med feedback.
- Praktikbedømmelser skal rammesættes af eksamensbekendtgørelsen.
- Det, for at sikre gode praktikforhold, er vigtigt, at der indgås kommunale partnerskabsaftaler mellem praktikskolerne og uddannelsesstederne, der sikrer faste mål, krav og opgavefordeling mellem undervisere, studerende og faste praktiklærere på praktikmodulet.
- Praktik skal rammesættes af kvalitetskrav, som uddannelsesstedet udformer og som fungerer som grundlag for godkendelse af praktikskoler og uddannelsesplaner. Kvalitetskravene skal være udformet som konkrete kriterier for kvalitet og skal være direkte brugbare for studerende
- Ekstraordinære transportudgifter forbundet med praktikken fx benzin eller togbilletter, skal kunne refunderes.

- Den studerende har i løbet af 6 ugers praktik ret til at afholde barnets første sygedag. Ved sygdom skal den studerende inddrages i en individuel vurdering af om den studerende har fået et tilstrækkeligt udbytte af praktikken. Ved længere tids sygdom har den studerende krav på 6 ugers erstatningspraktik. Erstatningspraktikken fastlægges i samarbejde med den studerende.

Praksistilknytning

Mødet med praksis bør ikke kun foregå i korte praktikperioder, men bør udvides til at vare hele studieåret, som et fast ugentligt element i modulerne. Dette sikrer uddannelsens treklang; koblingen mellem linjefag, praktik og pædagogiske fag.

Vi mener, at:

- Studerende aldrig må overtage ansvaret for undervisningen eller andre opgaver.
- Praksistilknytningen skal understøtte de studerendes faglige udvikling
- Praksistilknytningen skal understøtte samarbejdspartnerne (fx lærere, skoler og kommuner) pædagogiske udvikling.
- Praksistilknytningen ikke selvstændigt skal bedømmes, men kan indgå i en modulevaluering.
- Det skal sikres, at alle studerende tilbydes mulighed for praksistilknytning, således at de studerende ikke oplever urimelige forskelle i muligheden for faglig udvikling.
- Praksistilknytningen skal tilrettelægges så studerende oplever praksistilknytning på alle moduler.
- Praksistilknytningen skal forberedes og efterbehandles af studerende i samarbejde med lærer og/eller underviser.
- Alle parter i samarbejdet skal kunne målsætte praksistilknytningen.
- Eleverne som indgår i praksissamarbejdets gennemførelse har ret til fagligt kvalificeret undervisere.
- Praksistilknytning skal reguleres gennem aftaler mellem studerende, læreruddannelsesstedet, kommunen og lærerforeningens kredse. Aftalerne skal adskilles for aftaler for faget praktik på læreruddannelsen.

Professionshøjskoler

Læreruddannelsen forsat skal ligge under professionshøjskolerne. Dette sikrer professionsretningen, tværfaglighed og praksiskoblingen i læreruddannelsen. Udbuddet af læreruddannelser skal ske på baggrund af kvalitet og ikke på baggrund af økonomiske argumenter alene. Udbud skal kun kunne åbnes, lukkes eller flyttes efter dialog med studerende, undervisere og lokalmiljøet.

Vi mener, at

- Bevillingssystemet skal sikre, at der ikke flyttes midler fra større udbud til mindre, ikke rentable udbud. De enkelte elementer i bevillingssystemet bør indrettes således, at de bidrager til muligheden for regional uddannelsesdækning og/eller understøttelse af kvalitet i uddannelse.
- Studieordningerne skal være formuleret på en måde, der gør, at de studerende kan bruge dem som et reelt redskab i deres uddannelse, at de giver et overblik over et helt uddannelsesforløb og at de studerende kan skifte fra et læreruddannelsessted til et andet, hvis dette skulle blive aktuelt.
- Hverken bestyrelse eller rektor må godkende studieordningen uden inddragelse af undervisere og studerende.
- Der skal skabes rammer for at studerende kan tage aktivt del i og ansvar for udviklingen af studieordningen.
- Professionshøjskolerne skal understøtte demokratiet på læreruddannelsen både økonomisk, strukturelt og med faciliteter. Alle nedsatte demokratiske organer skal have formel indflydelse, og denne skal sikres grundigt – nogle steder ved lov.
- Løbende udvikling af læreruddannelsen er vigtigt. Forsøg med læreruddannelsen skal koordineres fra nationalt hold, være tidsmæssigt afgrænset og kun udføres i begrænset omfang, da læreruddannelsen stadig skal være én uddannelse og evalueres grundigt.
- Der skal investeres i pædagogisk og didaktisk forskning udmøntet i både grundforskning, anvendt forskning samt udviklings- og innovationsprojekter i folkeskolen. Inddragelse af lærerstudende i forsknings- og udviklingsprojekter må ikke være et tilbud en særlig gruppe studerende, men skal være et tilbud til alle studerende.

Studiemiljø

Et godt studiemiljø er vigtigt for en god uddannelse og for fortsat at holde de studerende motiverede, derfor skal der på læreruddannelsen være et godt fysisk, psykisk og æstetisk studiemiljø.

Vi mener, at

- Der skal stilles gode fysiske faciliteter til rådighed for de studerende.
- Den nuværende undervisningsmiljølov skal udvides til en uddannelsesmiljølov, som skal dække alle de aspekter af uddannelse, der skal til for at sikre sammenhæng og kvalitet i uddannelser. Loven skal tilføjes sanktionsmuligheder.
- Alle læreruddannelser skal tage hensyn til den mangfoldighed, der er blandt de studerende og understøtte et trygt studiemiljø for alle. For at opnå et mangfoldigt og inkluderende studiemiljø kan man eksempelvis sørge for; at der er kønsneutrale toiletter på alle campusser, at der er vegansk og

vegetarisk mad i alle kantiner hver dag, at der er stillerum på alle campusser, samt at der bliver stillet de nødvendige hjælpemidler til rådighed for de studerende med funktionsnedsættelse, der måtte have brug for disse.

- Alle nye studerende, herunder studerende optaget på vinteroptag og internationale uddannelser, inkluderes på lige fod med de nuværende studerende på uddannelsen. Alle nyopstartede lærerstuderende har krav på 10 dages introforløb umiddelbart efter studiestart, som et styrket opstartsforløb.
- Dansk Center for Undervisningsmiljø definerer retningslinjer for både fysisk, psykisk og æstetisk studiemiljø, og alle disse retningslinjer bør følges.

Levevilkår

Det skal være muligt at tage en uddannelse uden at spare op til det og uden at gældsætte sig.

Vi mener, at:

- SU'en skal kunne dække de studerendes omkostninger under uddannelsen, da SU'en er de studerendes livsgrundlag.
- SU-lån skal være tilgængeligt for studerende til en rimelig rente - men ikke en nødvendighed.
- Boliger, der er til at betale på en SU, skal stilles til rådighed i nærhed af uddannelsesstedet.
- Offentlig transport skal være tilgængelig for alle studerende, til en pris som er rimelig i forhold til SU'ens størrelse.
- Forsørgere og studerende på barsel, skal tilgodeses på en måde, der gør det muligt dels at færdiggøre uddannelsen samt at betale de øgede udgifter, det medfører at blive forældre. Studerende på barsel bør bibeholde deres forsørgertillæg til deres SU uforandret.
- Brugerbetaling ikke må finde sted på uddannelsen, hverken direkte eller indirekte.
- Moms på studierelaterede materialer skal kunne trækkes fra i skat.

***Således vedtaget på årsmødet den 1.-3. november '19
på Pædagoguddannelsen i Kolding***